

TECHNISCHE FICHE VVSG-VERKIEZINGSMEMORANDUM

Fiche	<i>Naar een aangepaste belastingbasis voor de berekening van de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing</i>
Hoort bij strategisch dossier	<i>SD2: Herijken van de gemeentelijke financiering</i>
Korte omschrijving	Alle Vlaamse gemeenten heffen opcentiemen op de onroerende voorheffing of OOV. De opbrengst is goed voor jaarlijks ruim 2,2 miljard euro. De gemeenteraad bepaalt het OOV-percentage, maar wat de belasting opbrengt is ook sterk afhankelijk van het fiscale beleid van de Vlaamse overheid. Het voorstel bestaat erin om bij decreet een aparte basis voor de berekening van gemeentelijke de OOV in te schrijven, die los staat van wat een belastingplichtige aan de Vlaamse overheid betaalt. Op die manier isoleren we de gemeenten van (negatieve en positieve) financiële effecten van haar belastingingrepen.

Wat?

Alle Vlaamse gemeenten heffen opcentiemen op de onroerende voorheffing of OOV. Die OOV leverde de Vlaamse gemeenten in 2016 een bedrag van ruim 2,2 miljard euro op of meer dan 20% van de gemeentelijke inkomsten. Wat een gemeente ontvangt uit de OOV is in wezen afhankelijk van drie belangrijke factoren:

- Het volume onroerende goederen op het grondgebied, en de waardering ervan via het kadastraal inkomen (KI)
- Het fiscale beleid van de Vlaamse overheid op het vlak van de onroerende voorheffing.
- Het OOV-tarief dat de gemeenteraad bepaalt. Dat bedraagt in 2018 gemiddeld 877 opcentiemen, bij een mediaan van 880. Concreet betekent dit dat een belastingplichtige ca. 8,8 keer meer aan de gemeente betaalt dan aan de Vlaamse overheid.

Het grote voordeel van een aanvullende belasting is dat een gemeente kan 'meeliften' op de inning door de Vlaamse overheid: haar inkomsten worden samen met de Vlaamse onroerende voorheffing en de provinciale opcentiemen ingevorderd en nadien doorgestort aan de respectieve begunstigen. Het nadeel van deze belasting is dat de inkomsten sterk afhankelijk zijn van het fiscale beleid van die Vlaamse overheid. Elke wijziging die zij doorvoert, heeft een onmiddellijk impact op de gemeentelijke inkomsten, en wordt er zelfs in hoge mate door versterkt: de multiplicator via de opcentiemen betekent eigenlijk dat de Vlaamse overheid impliciet rekent op de gemeenten om haar fiscale maatregelen echt impact te doen ondervinden. Haar Vlaamse deel van de onroerende voorheffing is daarvoor te beperkt. In het verleden heeft de Vlaamse overheid het effect van haar maatregelen bij de gemeenten soms gecompenseerd, maar niet altijd en niet permanent. Bovendien maken die compensaties de gemeenten afhankelijk van subsidies, die jaarlijks weer budgettair door de Vlaamse overheid moeten worden goedgekeurd. De gemeenten ondervonden dit het

scherpst toen Vlaanderen in de begroting 2016 besliste om gemeenten niet langer te compenseren voor de minderontvangsten ten gevolge van door Vlaanderen toegekende kortingen op materieel en outillage.

Voor de VVSG geldt het principe dat elke overheid verantwoordelijk is voor het eigen fiscale beleid, en er ook zelf de budgettaire gevolgen van draagt. Dat is met de huidige OOV niet het geval.

Hoe ?

We onderzoeken op welke wijze we kunnen overstappen van de OOV naar een gemeentelijke onroerendgoedbelasting die rechtstreeks gebaseerd is op de waarde van het onroerend goed, benaderd via het KI of een andere maatstaf (zie aparte fiche in verband met een andere waardering van onroerende goederen, als alternatief voor het KI). De opcentiemen worden dus niet langer berekend op de onroerende voorheffing zelf. We blijven wel uitgaan van een gecentraliseerde en gecoördineerde invordering en inning van de belasting, zoals dat vandaag gebeurt door de Vlaamse overheid.

Effect ?

Deze maatregel heeft verschillende effecten:

- De gemeentelijke ontvangsten worden gevrijwaard van de gevolgen van fiscale maatregelen van de Vlaamse overheid.
- De gemeentelijke OOV levert geen versterkend effect meer voor die fiscale maatregelen van de Vlaamse overheid: die zal hiervoor dus met eigen middelen moeten instaan.
- De gemeentelijke OOV-inkomsten worden voorspelbaarder, omdat een belangrijke onzekerheidsfactor wordt uitgeschakeld.

Deze maatregel moet wel met de nodige zorg worden ingevoerd. Gemeenten zullen vooraf moeten beschikken over betrouwbare ramingen over het effect, zodat ze weten welke tariefaanpassing ze het best doorvoeren. Het is geenszins de bedoeling dat deze maatregel leidt tot een (verdoken) verhoging van de gemeentelijke fiscale druk.

Zie ook de aparte fiche i.v.m. een nieuwe waarderingwijze voor onroerende goederen.

Contactpersonen
VVSG

Jan Leroy – Ben Gilot